

רְשָׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא נִתְּנָה רְשׁוּת לְעֲלוֹת כֶּף, אֲלֵא רַק לְסַגְּלוֹתוֹ, מְקוֹם שְׁנוּטֵל וְכוּנֵס הַכֶּל, וְזוֹהִי דְרָגָה לְמִטָּה, וּמִתּוֹךְ זֶה נוֹטְלִים לְמַעְלָה בְּסִתְרֵי הַרְצוֹן, אֲבָל לֹא בְּגִלּוֹי כְּמוֹ שְׁנוּטֵל יַעֲקֹב. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה.

וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (תהלים לא) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְּנַתָּ לִירְאִיךָ פְּעֻלַּת לַחֹסִים כִּי נִגְדָה בְּנֵי אָדָם. פְּסוּק זֶה פְּרָשׁוּהוּ וְנִתְּבָאֵר, אֲבָל סוּד זֶה הָרִי בְּאֵרוֹ הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתוֹךְ סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים. דְּרָגָה עֲלִיוֹנָה, שֶׁהוּא סוּד שֶׁל עוֹלָם עֲלִיוֹן, נִקְרָאת מ"י. דְּרָגָה תַּחְתּוֹנָה, שֶׁהוּא סוּד שֶׁל עוֹלָם עֲלִיוֹן, נִקְרָאת מ"ה. וְשִׁנְיָנוּ, אֵל תִּקְרִי מ"ה אֲלֵא מֵאָה, כִּי כָל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת בְּשִׁלְמוֹתָם הֵם כְּאֵן.

עוֹד, לְמָה נִקְרָאת מ"ה? אֲלֵא אִף עַל גַּב שְׁמִשְׁכּוּת עֲלִיוֹנָה נִמְשָׁכָה, לֹא הַתְּגַלְתָּה עַד שֶׁשָּׁשְׁלָם כְּאֵן, שֶׁהוּא מְקוֹם סוּף כָּל הַדְּרָגוֹת, סוּף שֶׁל הַמְּשַׁכֵּת הַכֶּל, וְעוֹמֵד בְּהַתְּגַלּוֹת. וְאִף עַל גַּב שְׁגִלּוֹי יוֹתֵר מִהַכֶּל, עוֹמֵד לְשִׁאֲלָה מ"ה. מָה רְאִיתָ? מָה יִדְעָתָּ? כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (דברים ד) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה. וְרַבֵּן, "מָה" רַב טוֹבְךָ - זֶהוּ יְסוּד הָעוֹלָם שְׁנֹקְרָא רַב טוֹב, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (ישעיה סג) וְרַב טוֹב לְבַיִת יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶהוּ רַב טוֹב. אוֹר הִרְאֵשׁוֹן, נִקְרָא טוֹב סֶתֶם, וְכֵאֵן כְּלוּלִים זָכַר וְנִקְבָּה כְּאֶחָד. אֲשֶׁר צִפְּנַתָּ - שֶׁהִרִי נִגְנָו, כְּמוֹ שֶׁהָאוֹר הִרְאֵשׁוֹן שְׁנֹגְזוֹר וְנִסְתָּר. פְּעֻלַּת - שְׁכָאֵן הִיא אֲמָנוּת הַכֶּל, אֲמָנוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, אֲמָנוּת שֶׁל גְּשָׁמוֹת וְרוּחוֹת.

בְּסוּד זֶה עֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא אֲמָנוּת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, וְסוּד זֶה

רְשָׁאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, לֹא אֲתִיְהִיב לֹוֹן רְשׁוֹ לְסַלְקָא הָכִי, אֲלֵא לְסַגְּלוֹתוֹ, אֲתֵר דְּנֻטִּיל וְכִנְיִש כְּלָא. וְדָא אִיהוּ דְרָגָא לְתַתָּא, וּמִגּוֹ דָּא, נֻטְלִין לְעִילָא, בְּסִתְיִמוֹ דְרַעוּ, אֲבָל לֹא בְּאֲתַגְלִיא, כְּמָה דְנֻטִּיל יַעֲקֹב, הָדָא הוּא דְכִתִּיב וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה.

וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. (שמות כה) רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (תהלים לא) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְּנַתָּ לִירְאִיךָ פְּעֻלַּת לַחֹסִים כִּי נִגְדָה בְּנֵי אָדָם. הָאִי קָרָא הָא אוּקְמוּהָ וְאֲתַמַּר. אֲבָל רְזָא דָּא, הָא אוּקְמוּהָ בּוּצִינָא קְדִישָׁא, גּוֹ רְזִין עֲלֵאִין.

דְּרָגָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ רְזָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה, אִקְרִי מ"י. דְּרָגָא תַּתָּאָה, דְּאִיהוּ רְזָא דְעֲלָמָא תַּתָּאָה, אִקְרִי מ"ה. וְתַנְיִנּוּ, אֵל תִּקְרִי מ"ה אֲלֵא מֵאָה, בְּגִין דְּכָל דְרָגִין עֲלֵאִין בְּאֲשִׁלְמוֹתָהוֹן הָכָא אִינוּן.

תוֹ אֲמַאי אִקְרִי מ"ה. אֲלֵא אִף עַל גַּב דְּמִשְׁיִכוֹ עֲלָאָה אֲתַמְשֵׁךְ, לֹא אֲתַגְלִיא עַד דְּאֲשַׁתְּלִים הָכָא, דְּאִיהוּ אֲתֵר סוּפָא דְכָל דְרָגִין, סוּפָא דְאֲמִשְׁכוּתָא דְכָלָא, וְקִיִּמָּא בְּאֲתַגְלִיא. וְאִף עַל גַּב דְּאֲתַגְלִיא יִתִּיר מִכְּלָא, קִיִּמָּא לְשִׁאֲלָא, מ"ה. מָה חֲמִית, מָה יִדְעָתָּ, כְּמָה דְאֵת אֲמַר (דברים ד) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה.

וְכֵינִן כְּף, מָה, רַב טוֹבְךָ, דָּא אִיהוּ יְסוּדָא דְעֲלָמָא, דְּאִקְרִי רַב טוֹב. כְּמָה דְאֵת אֲמַר (ישעיה סג) וְרַב טוֹב לְבַיִת יִשְׂרָאֵל בְּגִין דְּהָאִי אִיהוּ רַב טוֹב. אוֹר קְדִמָּאָה, אִקְרִי טוֹב סֶתֶם, וְהָכָא כְּלִילִין דְּכַר וְנוּקְבָא כְּחָדָא. אֲשֶׁר צִפְּנַתָּ, דְּהָאִי אֲתַגְנִיז, כְּגִוּוֹנָא דְאוֹר קְדִמָּאָה, דְּאֲתַגְנִיז וְאֲתַטְמַר. פְּעֻלַּת: דְּהָכָא אִיהוּ אוּמְנוּתָא דְכָלָא, אוּמְנוּתָא דְכָל עֲלָמָא, אוּמְנוּתָא דְנִשְׁמָתִין וְרוּחִין.

בְּרְזָא דָּא עֲבִיד קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אוּמְנוּתָא דְכָל עֲלָמָא, וְרְזָא דָּא (בראשית א)